

výkladu. Nejvyšší soud měl býti ušetřen toho, by v otázce útrat a popiátků zaplavován byl rekursy.

Čís. 635.

Pro přípustnost pořadu práva pro žalobu dělníka na podnikatele o náhradu škody z úrazu dle § 46 zák. o úrazovém pojištění dělnickém jest lhostejno, zda v žalobě tvrzeno, že podnikatel zavinil úraz úmyslně.

(Rozh. ze dne 24. srpna 1920, R II 167/20.)

Žalobce byl zaměstnán v továrně žalované firmy jako vrátný a utrpěl úraz tím, že zasypán byl v noclehárně bořící se zdí a střechou, ježto vykolejený vagon tovární vlečky vrazil do noclehárny a ji pobořil. Úrazovou pojišťovnou přiznán mu úrazový důchod. Kromě toho domáhal se na majitelce továrny další náhrady škody. Procesní soud prvního stádu žalobě vyhověl, maje za to, že zodpovědnost žalované firmy jest opodstatněna § 1 zákona ze dne 5. března 1869, čís. 27 ř. zák. O d v o l a c í s o u d zrušil rozsudek prvního soudu a předcházevší mu řízení jako zmatečné, a odmítl žalobu. D ů v o d y: Má-li žalobce za to, že kromě důchodu, pojišťovnou mu vyměřeného, má nároky na další náhradu škody (bolestné s výhradou dalších nároků, jak v žalobě tvrdí), jest pro tyto nároky dle § 38 zák. o úraz. děln. poj. v ý l u č n ě příslušným rozhodčí soud pojišťovny; jiného soudu nemůže se žalobce dle předpisu §§ 104 a 42 j. n. pod následky zmatečnosti (§ 477 c. ř. s. čís. 3) dovolávati; jedině, když se poškozený domáhá náhrady na podnikateli, může tak učiniti u řádných soudů, to však jen tehdy, může-li dokázati, že podnikatel způsobil podnikový úraz úmyslně, což však žalobce ani netvrdí (§ 46 odstavec druhý zák. o úraz. děln. poj.). Okolnost, že úraz žalobci se stal při provozu vlečné dráhy, do továrny vedoucí, nemění ničeho na vylíčeném právním stanovisku. Vlečka slouží, jak vychází ze spisů, k dovážení a odvážení tovaru a zboží a jest proto součástí továrního podniku a nikoliv podnik, veřejné dopravě sloužící, což ostatně strany ani netvrdí. Nepodléhá proto, jak první soud mylně za to má, zákonu ze dne 5. března 1869, čís. 27 ř. zák., nýbrž úrazovému zákonu ze dne 28. prosince 1887, jak to výslovně stanoví § 2 tohoto zákona.

Nejvyšší soud nařídil soudu odvolacímu, zrušiv jeho usnesení, by znovu rozhodl o odvolání.

D ů v o d y:

Ustanovení § 38 zák. o úrazovém pojištění dělníků — jak ve znění zákona ze dne 28. prosince 1887, čís. 1 ř. zák. z roku 1888, tak i dle zákona ze dne 10. dubna 1919, čís. 207 sb. z. a n. vztahuje se pouze na ony nároky na odškodné proti pojišťovně neuznané, které pojištěnci dle úrazového zákona proti pojišťovně přísluší, a jest proto mylným právní názor odvolacího soudu, že by pro ony nároky na odškodné, kterých se pojištěnec proti podnikateli domáhá a které, jsouce uvedeny v §§ 1325—1327 obč. zák., převyšují ony, na něž má nárok dle úraz. zákona, byl výlučně příslušným rozhodčí soud pojišťovny. Plyne to jednak z úva-

hy, že zákon o úraz. pojišťování (viz § 5—8) stanovil přesně způsob a objem nároku na odškodnění, o němž rozhoduje výlučně pojišťovna, a, pokud nárok ten nebyl jí uznán, rozhodčí soud pojišťovny, jednak pak dlužno poukázat k okolnosti, že rozhodčí soud pojišťovny může rozhodovati pouze o nárocích proti pojišťovně, nikoli však o nárocích proti podnikateli. Žalobce domáhá se ve sporu, o nějž tuto jde, odsouzení žalované firmy jako podnikatelky a zároveň jako vlastnice vlečné dráhy k náhradě bolestného z úrazu, který utrpěl při provozu této vlečné dráhy, a za nějž žalovanou stranu činí zodpovědnou dle zákona ze dne 5. března 1869, čís. 27 ř. zák. Předmětem sporu jest tedy nárok na odškodné, který zřejmě žalobci jako osobě v podniku žalované strany proti úrazu pojištěné proti pojišťovně nepřísluší, a kterou dle § 46 zákona o úraz. poj. jest oprávněn i proti podnikateli uplatňovati jen za podmínek tohoto zákonného předpisu. Leč ustanovení tohoto paragrafu nelze rozuměti tak, že by pořad práva byl přípustným pouze pro takovou žalobu na zaplacení bolestného, nebo jiného nároku vedle druhého odstavce § 46 cit. zák., v níž by žalobce uvedl, a nabídl o tom důkazy, že podnikatel mu způsobil podnikový úraz úmyslně, a naopak že by pořad práva byl vyloučen, kdyby žaloba takového tvrzení neobsahovala, a že by pak byl výlučně příslušným rozhodčí soud pojišťovny. Okolnost, zda-li žalobce v žalobě nebo za sporu tato tvrzení uvedl, anebo prokázal, čili nikoli, nemá s otázkou přípustnosti pořadu práva co činiti, jsouc pouze rozhodnou o tom, zdali žaloba bude úspěšnou, či nikoli.

Čís. 636.

Zákon o zajištění půdy drobným pachtýřům ze dne 27. května 1919, čís. 318 sb. z. a n.

Byl-li předchůdcem v pachtu manžel anebo člen rodiny, netřeba, by požadovatel převzal zároveň nemovitosti, s nimiž jest požadovaný pozemek spoluobděláván.

(Rozh. ze dne 24. srpna 1920, R II 226/20.)

Požadovací nárok pachtýřův týkal se pozemku, jež až do roku 1904 obhospodařoval požadovatelův bratr společně se svou nemovitostí, již však v r. 1904 prodal. Požadovatel dostal po bratrovi pozemek do pachtu teprve r. 1909, načež jej obhospodařoval společně se svou nemovitostí po otci zděděnou. Soud první stolice požadovací nárok přiznal. Soud rekursní nárok zamítl v podstatě z těchto důvodů: Závěrečná věta prvního odstavce § 1 zákona ze dne 27. května 1919, čís. 318 sb. z. a n., dle níž požadovatel může si započítati pachtovní dobu svých právních předchůdců v držbě nemovitostí, s nimiž jest požadovaný pozemek společně obděláván, platí dle znění a účelu zákona i tehdy, kdy právním předchůdcem byl člen rodiny i tehdy, jde-li o osobu cizí. V obojím případě se vyžaduje, by celý hospodářský celek přešel zároveň, čehož v případě, o nějž jde, nebylo.

Nejvyšší soud obnovil usnesení prvního soudu.